

TVÁN
kereskedése
dy-(fő-)utca
ól szives
nségnek,
:: ::
eztyük,
ban
rtmányo-
:: ::

és.
ár
er-
ek,
M
a
-10.4

séges
ó
(1055-4.48)

sára
ellett
e on
yez-
kk-
n-
agy

ara.
n.
5

Szerkesztőségi Iroda.
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak
Egész évre ———— 24 kor
Félévre ———— 12 „
Negyedévre ———— 6 „
Egy óra ———— 2 „
— Egy szám ára 8 fill. —
Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.
Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1901.

XXX. évfolyam. 295. szám.

Kedd, december 24.

Ünnep

A legszebb regéje a mindenségnek, mely a legdicsebb igazságot és a legnagyobb isteni erényt, a szeretetet hordja méhében: a miszticizmusmal teljes, varázsos karácsony érkezett. A nap leszáll az égről s a mig a földet borító homályon át'ör a csillagragyogásnak áradata: itt lenn csodás, meg nem fejthető dolgokról beszél a földnek világa. Megszong az erdő, a jégvirággal ékesített ágak összehajlanak s a mint a szellő átsuhan közöttük, az árnyban, a fényben, minthogyha valami hangja kelne a csodás titoknak. A vad lehajtja fejét, madár nem libben s amint Keletnek ormán feltün a csillag, az Ót hirdető; a kis jégcsapok összecsendülnek, mintha imára hívák a természetet. Mint hogyha ég és föld közt a szellemárnyak, szeráfok dala hangzanék le a fagyos rögökre, szívekre ható, mennyei dallam, angyali ének:

— Megszületett! Halleluja!

A kis Betlehem istállójában volt jászol bölcsője. Szelid állatok lehelték rája a melegséget, angyalok tartják fölébe az égi koronát, a mely helyett — a kikért meghalt — tövis koronát tettek fejére. A Szűzanyának ajka érinté dicsfénybe borult kisdéd homlokát, a melyről később, fönt a Golgothán véres verejtek hullott alá Ó, szép karácsony, te legszebb ün- nep, te a szeretet megszentelt napja, midőn a menny, föld, angyal és ember örömmámorban egybeolvadva, glóriát zeng az Isten fiának, ki ma lett ember s aztán a szent szabadság keresztján meghalt apostola.

Amerre ember lakik a földön, eljutott arra dicső szava. Ezen az estén, a mint megkondul harangok érce, átzug kongása egész világon s imára borul sok millió.

És a mint egykor lehullott térdre jászolbölcsője előtt három királya nap-keletnek, odajárul most egész világ. Nincs rideg kebel, nincsen fásult szív, mely meg ne indulna emlékünnepe a szeretetnek, melyen született a világ megváltó: Jézus Krisztus.

Itt lent a földön, a kis falukban, a tanyaházban, a nagy városok palotáiban, a fenyőágak zöld gallyai közt kigyull világ a karácsonyestnek s millió gyermek kicsiny szívének öröme olvad édes ka- cajba. Ünnepe van ma mindenkinek.

Itt ünnepe! körülöttünk Magyarorszá- gunk népe csöndességben; a mi szegé- nyes, de kemény nemzetünk. A téli éjszaka beföldi áhítatával a rónák és hegy- vidékek ezernyi családjait. A szeretet és béke északja ez. A vergődő óvilágot vál- totta meg borzasztó szenvedéseitől egykor ezen az jszakán egy gyermek születése, akinek nevétől ma is megtellik édes szere- tettel a keresztény világ termékeny szíve. Nincs akit gyöngéden meg ne illette ez a nap és nincs aki a békét ne keresné ott, ahol harci kedv lakik és gyűlölettel néznek egymásra az emberek

Az élet gyarló küzdelmeinél nagyobb valóság és tartósabb sokkal az a mithosz, amit a hit gyöngéd keze tart az emberek zavaros szemei elé. És ha jól meggondol- juk, nem ide vezet e végre is minden küszködésünk s nem a Betlehemben szü- letett Jézus tüzte-e a világ elé, tehát eli- bénk is, a legnagyobb és legállandóbb igazságokat?

Szomorú végzete azonban az emberi fajzatnak, hogy el nem bírja érní az isten-ember nagy igazságait, hacsak meg nem küzdött értük kegyetlenül és meg- nem vérezte szívet a tévedések és gyarló- ságok durva szirtjein.

Magyarországunk népe még csöndes a szeretetnek emez ünnepe. Állami és

nemzeti rendje még érintetlen. Belső ellen- ségei tehetetlenségre vannak kényszerítve s külső ellenségek ellen a maga és szövét- séges társai óriási fegyveres hatalma által védve van. Szabadságainak még hja nincs; törvényeinek ereje még érintetlen s alkot- mányos királya bölcs kezében erősen tartja az ország kormányzó botját és a h dvezéri kardot. Hogy reményelt boldog- ságának még sok hja van, ki tagadná el azt? Elvész az a nemzet, amelynek már nincs többé küzdeni valója és kivánság nélkül önönmagában poshadoz. De im a hatalmi rend erős, a nemzeti élet pedig biztosítva van; jobbitani rajta, kivívni azt is, ami még nincs, erkölcsöt ültetni oda, ahol a romlottság dudvája tenyész, műveltséget oda, ahol a nyereség, jólétet a tengődés helyére, mindezt lehet neki. Kezei szabadok s eszközökben sincs hiánya többé, hogy országát boldogabbá, szebbé, jobbá, gazdagabbá és hatalmasabbá tegye. A gondviselés kezébe játszotta a szerencsét is az önrendelkezés nagy adományai mellé. Sokat tapasztalt, régi, belátó és bölcs emberek mondták, hogy a magyar nemzetnek a mohácsi veszedelem óta egyet- len olyan szerencsés esztendője nem volt, mint most három is egymásután.

De süssön is ki fölöttünk a verőfény, áraszsza szét termékenyítő melegt a jó szerencse fejünk fölött, a vihartól edzett szívek egymás ellen ne törjenek s a pihenő kard — testvérszívet ne keressen. Idők ta- nulsága, szegénység, okosság, kultúra, az erkölcsök szelidülése s a nyugati élet hatása, mindez elég arra, hogy az ősi civakodási hajlamot kimossa életünkéből. Keserves végzet, szinte könyekre kényszerítő, hogy a magyar faj, ha ellensége nincs, maga- magát siet gyöngévé tenni és pártviszály- lyal fölemészteni.

Meddig lesz békés a hajlék, meddig meleg a tűzhely, ki tudná azt nekünk

A „TORONTÁL“ tárcája.

Édes Anyák.

Mikor egy-egy romlott,
Semmi embert láttok:
A ki magának is,
Máznak is csak átok,
A kinek soh' sincs egy
Tiszta indulatja:
— Sirassátok meg szegényt, mert
Nem volt édes anyja!

Ha a sors egy olyan
Nagy ural hoz össze,
A kitől akár egy
Világ dőlhet össze,
De jaj föl nem éri.
De köny meg nem hatja:
— Sirassátok meg szegényt, mert
Nem volt édes anyja!

S ha mikor a szívünk
Megtellik jóssággal,
A szemünk könyüvel,
Lelkünk imádsággal,
Mikor egy-egy nemes
Tettet viszünk végbe:
Csókoljuk meg édes anyánk
Lába nyomát érte!

Szabolcska Mihály.

Titkos karácsonyój.

lta: Lauka Gusztáv.

Nedves, havas éj volt. Nappal ugyan a hó olvadott, de nap lementével ismét erősen fagyni kezdett és gyérebbe kisebb hópelyhek hullot- tak a földre. Egy negyeddel éjfél előtt, sötét öltönyben burkolt férfi alak lépett ki a lelkési laknak udvarából és az egyház háta mögül a rendes utcai utra térve, meglehetősen sebesen haladt a falucska magasabban fekvő ugynevezett tábla részén végig, míg a temetőhöz közel fekvő egyik világos ablaku házacsánál némi szünetet tartott. Miután az ablakon figyelmesen betekin- tett, belépett az udvarra, onnan a baloldalra nyíló kisdéd kamrába, a melyben csaknem fejéig betakaritan egy tizenhat-tizenhét éves leány csendes álomban elmerülten, betegen feküdt. Az ifju, mert még annak lehetett nevezni — az ágy melletti székre csendesesen leült és az alvó nehéz- kes lélekzetét, kebeléből sokszor elő-elő törő fájdalmat jelző sóhaja kísérte.

E megbízhatóan csendes szemle óranegyed- nél tovább alig tarthatott, mikor a beteg leányt görcsös köhögés kezdte kizozni és felébredt.

— Ah Vilmos, vártalak és köszönöm, hogy meglátogattál. Imádkoztam, hogy mielőtt meg- halok, lássalak; hálával tartozom a Mindenható- nak, hogy kérésemet meghallgatta, mert lelkem- ből szeretlek s azon hitben, hogy te is szeretsz, nyugodtan fogok meghalni.

— Helén! Az ég hallja szavaimat, de hallja eskümet is, hogy egyedül téged szeretlek, és ha téged elvesztettek, elvesztettem mindent, ami nekem e világban kedves volt s ugy maradok, mint az a sivatag, a melyet hiába öntöz az ég harmata, mert ha tavasz jő is, soha sem láthat virágot.

A beteg igyekezett a párnáról fejét le- emelni, de ismét egy erős köhögés csaknem megfulasztotta és ő kénytelen volt vissza hanyatlani.

— Maradj egyetlenem csendesesen, ne sza- porítsd szívfejdalmaimat, melyek azon már-már vérző sebeket ejtetek, engedd, hogy azt a pár negyedét, melyet még nálad tölthetek, azon vigasztaló reményben tölthessem el, hogy hol- nap éjjel erősebbnek és üdültebbnek foglak találni s igaz szerelmemnek jutalmául meg lesz engedve, hogy velem és mellettem folytathassad napjaidat és még több éveken át élvezhessük azt a boldogságot, a melyet csak az igaz szere- tők érdemelnek.

Helén nehézkesen a takaró alól kiemelte kezét és egy nehéz könyecseppet törölt ki szeméből.

— Oh Vilmos, ne beszélj nekem ily jövő- ről! Érzem, hogy néhány nap mulva már oda fogsz kisérni, ahol sem örömet, sem bánatot nem érzünk, ahol örökké uralkodik és csak lelki szememmel kísérhetem életedet, esdekelve az Istennél, hogy azok oly nyugalmasak legyenek, mintha én is folyvást oldalad mellett lennék, hogy örömdben részt vehessek és netalán szenvedéseidet és fájdalmadat megoszthassam.

Most az ifju törölt néhány könyecseppet szeméből, gyengéden ráhajolt a betegre és az élet-halál ajkai találkoztak.

Az ifju felkelt ülőhelyéből, ajkaival érinté a beteg homlokát, azután csendes éjt kivánt.

— Oh ne még! Ki tudja, láthatlak-e többé; ha veled vagyok, napjaim talán szaporodnak, nélküled ugy érzem, hogy mindig közelebb ér- kezik az idő, mely tőlem örökké elválaszt.

Az ifju zsebébe nyult és megnézte óráját

megmondani! Történeti hazajáró lelkünk: a civakodás kísért megint a jólét napjaiban s ami fölös jómódunk és szerencsénk lenne, magával készül vinni a multidők sírgödörébe.

A közigazgatási eljárás egyszerűsítése. A minisztertanács legutóbb elhatározta, hogy az 1902. évi január 1-ével életbelépteti a közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről szóló 1901. XX. törvényeknek a jogorvoslatok igénybevételéről szóló rendelkezéseit. A belügyminiszter most ebben a tárgyban terjedelmes végrehajtó-rendeletet bocsátott ki s a rendelet az első azok közül, amelyek arra vannak hivatva, hogy a közigazgatás egyesítéséről szóló törvényben lefektetett elveket az életbe átültsék. Ezért a rendeletet a hatóságok gondos tanulmányozásába ajánlja s kijelenti, hogy elvárja, hogy az a lelkese és jóakarát, amelylyel a hatóságok a törvény előkészítését kísérték, annak készséges végrehajtásában is meg fog nyilvánulni.

Produktív kiadások.

Budapest, 1901. december 23.

A nagy unalmasság, melyet az ország adózó ereje éppen nem kedvező viszonyok közt tanusít, a kormány ama belátásos politikájának a következménye, mely azt a helyes elvet követi, hogy az a sok millió, mely az ország minden részéből az állami szükségletek fedezésére a központon összefolyik, legalább részben megtalálja az utját kiindulási pontjához, hogy így folyása közben az országot megtermékenyítse és új gyarapodásra képesítse. Ezt a körforgást a kereskedelemügyi és a földművelésügyi miniszteriumok költségvetésében figyelhetjük meg legszembetűnőbben. E két gazdasági tárcában a kiadások, majdnem teljességgel oly mértékben produktívok, hogy e jellegüket még a felületes szemlélőnek is el kell ismernie. Így pl. a selyemtenyészés rendes kiadásai 5,211.600 koronát tesznek, ebből a selyemhernyótenyésztéssel foglalkozó lakosságnak közvetlen 3,500.000 koronát fizetnek ki, míg a rendes bevételek 5,181.600 koronával vannak előirányozva, tehát csak egy csekélységgel maradnak a kiadások mögött.

Tehát 30.000 korona kiadással sikerül itt az államkormányának 3,500.000 korona keresetet juttatni évenként a falusi lakosságnak, majdnem 300.000 koronát fizetni az alkalmazottaknak és az igen tekintélyes maradékkal a selyemtenyésztést tovább fejleszteni.

Ande a selyemtenyésztés csak aránylag jelentéktelen ága közgazdaságunknak s elgondolhatjuk, hogy azok a kiadások, melyeket fontosabb ágakban teszünk, sokkal nagyobb mértékben gyümölcsözőnek.

632.414 korona, aránylag csekély összeg

van előirányozva 1902-re azokra a kísérletekre, melyeket a kártékony rovarok elleni védekezés érdekében szakadatlanul folytatnak. Képes valaki e kiadás hasznát számszerűleg megállapítani?

Szőlőművelésre és pincegazdaságra 2,687.121 koronát kér a miniszter rendes és rendkívüli kiadásokra. Amit a földművelésügyi miniszter a bortermeles értékében tesz, több az országszerte ismeretesnél, találkozott az a legilletékesebb külföldi szakértők elismerésével és ami e kiadás jövedelmezőségét illeti, igazán felesleges lenne e tekintetben csak egy szót is vesztegetni. Nagy általánosságban kevésbé kielégítő a pincegazdaság állapota. Hogy itt is segítsen, körülbelül 300.000 koronával magasabb hitelt kér a földművelésügyi miniszter a jövő évre, hogy a Budafokon megnyitott pincemesteri iskolát fenntartsa és hogy lehetővé tegye egy pincészövetkezeti szervezet létrejöttét Budapesten központi szövetkezettel. Ez a két intézkedés az egész országban el fogja terjeszteni az okos pincegazdaság ismeretét és a szövetkezeti szervezet új alapokra állítja s lehetőleg elősegíti az évről-évre nagyobb termés eladását.

A földművelésügyi miniszternek a kertészeti javításokra fordított fáradozásai már gazdag sikereket mutatnak fel. Sok kerti terméket, melyeket eddig délről importáltak, immár magunk is tenyészünk, olyanok pedig, melyeket azelőtt is tenyészítettünk, most össze sem hasonlítható jobb minőségben és sokkal nagyobb mennyiségekben kerülnek piacra, úgy hogy nem csupán a termelőnek van nagyobb jövedelme, hanem a fogyasztó is olcsóbban jut jobb minőségű terményhez, mint azelőtt. Hasonló változás megy végbe a gyümölcsstermelés terén is, és nincs távol az az idő, midőn meg fog szünni az a visszásság, hogy Magyarországra gyümölcsöt importálnak.

Mily sok történik a ló, állat- és baromfi-tenyésztés emelésére, köztudomású. Azok az összegek melyekkel a lótenyésztést mozdítják elő, évenként majdnem 7 millió koronát tesznek, míg az állat és baromfi-tenyésztésre évenként 2 1/2 millió koronával többet fordítanak. Az állam megfelelő egyenes bevételei érhető módon nem érik el az egyenlő magasságot, de a közvetett haszon összehasonlíthatatlanul magasabb és mint a gazdasági erő minden gyarapodásánál, egyebek közt az adózó erő nagy rugalmasságában is kifejezésre jut, mely erő lehetővé teszi, hogy az általános helyzet minden rosszassága dacára meg tudunk felelni az államháztartás fokozott igényeinek.

Vizszabályozási munkálatokra 71 millió koronát igényel a földművelésügyi miniszter, 66.767 koronával kevesebbet, mint a folyó évre.

A miniszter telepítési ténykedéséről kell még említést tennünk. Azok a birtoktestek, melyeket Darányi célra megszerzett, 16.710 katasztrális holdat tesznek s ezenkívül még 2985 hold áll rendelkezésre, melyen részes művelésre alapított telepítéssel tesznek kísérletet.

Jelenleg 72 telep áll a földművelésügyi miniszter kezelése alatt s van köztük 4-5- és 600 házzal bíró is megfelelő számú melléképületekkel. Hogy a gazdálkodás színvonalát emelje, a miniszter mezőgazdasági és háziipari tanfolyamokat tartat és alkalmas helyeken minta paraszt-gazdaságokat állít fel.

Ezt a ténykedést a legszerencsésebbnek kell neveznünk, mert általa drága emberanyag tartatik meg és új önálló existenciák állapíthatnak, melyek az állam kitűnő alapépítőmennyét képviselik.

Mindent összevéve el kell mondanunk, hogy a földművelésügyi miniszterium munkatere rendkívül széles és hogy annak mostani vezetője, Darányi Ignác dr. nemcsak rendkívüli ambícióval, hanem rendkívüli értelemmel is és nagy szerencsével teljesíti nehéz feladatát. Innen ered az ő szokatlan nagy népszerűsége is a gazdálkodó közönség minden körében, kezdve a nagybirtokostól az egyszerű segédmunkásig, ki a miniszterben védelmezőjét, érdekeinek gondi istápolóját látja s ezért nem is hallgat többé a reá nézve idegen izgatók népbolondító tanácsaira.

L. L.

HIREK.

Tájékoztató

A gőzfürdő (telefon 118 szám) mindennap reggeltől 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől délután 5 óráig; ugyanazon napokon este 7/8-tól 1/8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7/8 óráig nyitva marad.

December 28. A nagybecskereki kereskedelmi csarnok közgyűlése.

29. Szabad lyceum d. u. 5 órákor

Január 1. A kártékony növények mulatsága a kaszióban.

25. I. r. növények bálja.

Karácsony estéje.

Szeretet: égből szakadt íge; nyomorban fakadó áldás; megváltás a bűnös föld felett, a miért vértanuhalált halt az Istenember, a miért megköveztek apostolokat, hogy diadalt arass a Golgotha sziklain, a máglyák izzó üszkein, hogy édes méz legyen a virág kelyhében, ragyogó himpor a pillangók szárnyán, aranyfövény patakok medrében, szívárvány a fellegek csöppjében, üdöt adó álom az emberi szívben — ma a te estéd van, karácsony estéje.

Angyalok járása ma ritka a földön, a fehér szárnyu, aranyglóriás fejű angyalok elriadtak innét kapzsi, tamáskodó tekintete elől a föld fiainak és föld leányainak, akik elváltak, dacos fejjel tapodják az önzés, a hitelenség ösvényét, de azért mégis, ha leszállanak ezen az estén közibénk s megútnak aranyvesszőjükkel minden,

és e szavak után: „Még tíz percig maradhatok“, ismét leült helyére.

Alig, hogy gondolkodóan ült székében, az ajtó csendesen megnyílt és a beteg leánynak anyja nyitott be a szobába. Utána jó éjt kívánt az ismert ifjunak, a ki felállt, hogy viszont üdvözlje.

— Isten áldja meg, hogy beteg leányomat oly gyakran meglátogatta lelkét megnyugtató vigasz nyújt részére, kibékíti a földiekkel és előkészíti az örökkévalóságnak.

— En csak legmagasztosabb kötelességemet teljesítem, mikor egy szenvedő érdekében oda törekszem, hogy ne csak a földi megnyugvást és megelégedést szerezzem meg számára tanácsaimmal, hanem az erkölcsi világ törvényeibe is bevezetem, hogy lelke megjelenve az igaz bíró ítélőszéke előtt, az igazakkal és ártatlanokkal az élők honában, mint a megváltás érdemesebbje, az örök üdvösségben is részesülhessen.

Míg e rövidke párbeszéd folyt, a nehéz beteg ismét eszenderült, anélkül, hogy az anyja és az ifju szavait hallhatta volna.

A szomorú jelenetet megszakítandó, a látogató jó éjt kívánt és csendesén, amint jött, távozott. Most az anyja foglalta el helyét beteg leányának ágya mellett.

Mikor Vilmos hazaért, nagyon soká nem tudott elaludni.

Lelke bizonyosan visszatért az elhagyott, csendes szobában ahhoz, a kit mindenekfelett szeretett.

A hajnali órákban a beteg leánynak anyja kopogtatott ajtaján, az ifju a legrosszabb sejtelmektől gyötört felkelt ágyából és miután az anyja zokogva előadta volna, hogy leányának kívánságához mérten, neki is vágya, hogy a szenvedő őt még egyszer láthassa, nagyon kéri, hogy azt teljesíteni sziveskedjék.

Vilmos égető fájdalmat érzett szívében és alig birt lábain megállni, kevéssel azután fuldokló hangon szólt: „Magam is oly rosszul érzem magamat, hogy a szükséges utat képtelen vagyok megtenni, de a megpróbáltatás nehéz óráiban idehaza fogok buzgón imádkozni, hogy a Mindenható szenvedéseit enyhítse, életét lehetőleg hosszabbítsa, egy keresztény kötelességeinek még a kívánt hiányait is betöltsék és szenvedéseik völgyéből az örök világszínre és nyugalom honába juthasson!“

Amint a kesergő anya eltávozott, a vigasztalhatlan imaszámolya elé térdelt és szívből fakadó fohászokat küldött az eget urához, hogy azt, aki életében legkedvesebb volt, az igazaknak lelki megnyugvásával vegye magához.

A reggelinél főnöke kérdezősködéseire csak annyi vigaszt nyújthatott, hogy a szenvedő beteg aligha fog felépülhetni, a tavaszt még megérheti, akkor anyja, mint egyetlen támasza, még talán hónapokon keresztül virraszthat egyetlen gyermekének ágya mellett, hogy azt önzetlen szeretetének mindennemű nyilatkozványával elhalmozhassa. Minthogy nem kérdezték, Vilmos éjjeli látogatásáról egyetlen szóval sem emlékezett

meg, betegségéről pedig csak annyit szólt, hogy lázas állapota és gyötörő fejfájása miatt lehetetlen volt a hűvösen nedves időben hazulról távoznia.

* * *

Kora reggel kevéssel a nap feljötté előtt fellegtelen éj mosolygott le Homorod nevű kis falucsukára. December utolsó napjaiban volt a levegő hideg, de egészséges. A nap pompásan és fényesen emelkedett ki a fénylő hólepellet borított földek felett. Első sugarai világos nyílásokat törtek a zuzmaratól fedett fák bokrai között, mintha az ég is ragyogóan akarta megünnepelni a keresztény világnak ezen legmagasztosabb és legemlékezetesebb napját Mindenütt csend uralkodott, a reggeli csend ama bűvös némaság, mely előre jelzi azt a zajosabb örömlaport, melyet a hívő lelkek hívnak életre a keresztény családokban.

A milyen föllegtelen, tisztá volt az ég reggel, éppen olyan maradt éjjelre is, azzal a különbséggel, hogy a kezdő hold és a csillagok is ezüst sugarakat hintve, ragyogtak a végtelen messzeségben.

Kilenc óra lehetett, mikor ünnepi ruhában Vilmos hazulról elindult. Az már sokkal elismertebb előttünk, hová tartott, hogy sem azt újból jelezniük kellene. Bizonytalan és tétovázó lépésekkel jelent meg azon az udvaron, melynek kicsiny házában és még kisebb szobájában egész életboldogsága feküdt betegen, mikor a kilincse tette kezét, erősebb zokogás vegyítve

LE DELICE

legjobb Vergé cigarettapapír.

— Legkedveltebb Vergé cigarettatokcskák. —

— A cigaretta elalvás nélkül végig ég —

Raktár: Haidegger Ödönnél Nagybecskerek.

(1209-26.4)

elreztelt istállónál és kiszabadították a szép Danicát. A leányrbló legényeket feljelentették a pancsovai kir. ügyészségnél.

— **Szönyeggyárunk sikere.** Az 1900. évi párisi nemzetközi kiállításra készített s most utoljára az „Iparművészeti társulatnál” volt elhelyezett 500/700 cm. nagyságu szőnyeg ő felsége részére megvétetett. Széll Kálmán miniszterelnök szintén egy nagy szőnyeget rendelt s a gyár az ujonnan épült állandó országház s a budai kir. várpalota szőnyegszükséglet nagy részének szállítással lett megbízva.

— **Tejes-kofák veszedelme.** A karácsonyi ünnepek alkalmából a rendesnél jóval nagyobb mennyiségben került a piacra mostanában a tej s tekintve a nagy arányokat öltött keresletet, a kofák többnyire alaposan megkeresztelve hozták forgalomba a tejet. Rendőrségünk ma és meg előzőleg pénteken és vasárnap reggel razzíát tartott a tejes kofákra és akiknél hígított tejet találtak, azt rövid uton beleöntötték a közeli csatornába. A hamisítottakat azonkívül összeírták s hogyha másszor is hasonló manipulációkon érik őket, érzékenyen megbírságozzák.

— **„Gírot vagy életet!”** Mig a gavallér társaságban családi összeköttetésekkel és barátság révén eszközlik ki a gírot, addig a jó talusiaknál ez sokkal egyszerűbben megy. Ezt bizonyítja a következő eset is. Lajosfalván jó viszonyban voltak Bacsur András és Halabin János, kölcsönösen komái egymásnak. Halabinak egy kis aprópénzre volt szüksége; sem többre, sem kevesebbre, mint kerek ezer koronára. Beállított hát a napokban Halabin komájához, Bacsur Andrásához, kérve őt, hogy váltóját lássa el girójával. Mikor pedig a koma vonatkozott a váltót aláírni, Halabin előrántotta revolverét, lelövéllel fenyegette Bacsurt, ha nem girálja neki a váltót. Szegény Bacsur mit tehetett: aláírta a váltót, amelyet Halabin értékesített is az antalfalvai takarékpénztárnál, egyben azonban zsarolás miatt feljelentette Halabint a pancsovai ügyészségnél.

— **Megöltö gazda.** Révaufalvai levelezőnk írja: Ortopán Sándor asztalos mestert, aki hétfőn délelőtt a portáján foglalatokodott, az utcáról lelőtték. A gyilkos golyója Ortopánt hasban találta, amitől ez azonnal összerogyott. A gyilkost csakhamar kézrekerítette a csendőrség Gugulyán Velimír személyében, aki régi haragosa volt Ortopánnak, tettét bosszúból követte el. Ortopán sérülése életveszélyes.

A Horgony Pain-Expeller igazi népszerű házi szerre lett, mely számos családban már több mint 32 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuznál stb.-nél a Horgony Pain-Expellerrel való bedörzsölés mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő, sőt járványkórna, minő: a kolera és hányóhas folyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi szer jó eredménnyel használtatott az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter fele Horgony Pain-Expellert” vagy „Richter-fele Horgony-Liniment”-et tessék kérni és a „Horgony” védjegyre figyelni kell.

Lapunk legközelebbi száma pénteken délután a rendes időben jelenik meg.

IRODALOM.

* **Ambruska mint hagyaték.** Paral Bertalan legközelebb egy vaskos kötet szépirodalmi munkával lép az olvasóközönség elé. A kötet első része az irónak „Ambruska mint hagyaték” című eredeti regényét foglalja magában, azután tíz válogatott elbeszélést közöl. Az olvasóközönségnek figyelmébe ajánljuk e kötetet, mely Paral irói talentumának újabb értékes bizonyossága.

* A „Zenélő Magyarország” zenemű folyóirat VIII. évfolyam 24. dik most megjelent füzetében ismét érdekes és szép zeneműveket ad. Tartalma: „Megtiltanom ha bírnám a szívemnek” és „Dalogatok ha busulok” 2 magyar dal. Hartl H. „A szinpad az én életem” nagyszerű kuplé és Cipollone Alfons „Iréne” salonpolkája. A „Zenélő Magyarország” nak e füzetel VIII. évfolyama lett teljes s nem érdektelen a statisztika, mennyivel gazdagította a „Zenélő Magyarország” 1901. évi VIII. évfolyamában a magyar zenemű irodalmat. Megjelent ez évfolyamban 35 magyar dal és népdal, 11 műdal, 5 kuplé, 3 opera részlet és melodráma, 5 induló, 3 keringő, 5 polka, 3 csárdás, 18 salondarab 2 és 4 kézre, 7 hegedűre irt mű, a legjobb nevű magyar és külföldi zeneszerzők compositói javából. Ezen gazdag tartalmu évfolyam 12 koronáért s ünnepi

ajándékul igen alkalmas díszes kötésben 15 koronáért kapható, ugy a IX. évfolyamra már előfizetheti a „Zenélő Magyarország” zeneműkiadóhivatala zeneműkereskedésében Budapesten, VIII. József körut 22/24. szám alatt. Mutatványfüzetet 60 fillér beküldése után küld s kiadó hivatal. Minden zenebarátnak figyelmébe ajánljuk az érdemes vállalatot.

TÁVIRATOK.

A királyi család karácsonya.

Budapest, dec. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ő felsége tegnap este Wallsebe utazott, a hol a karácsonyi ünnepeket Salvator Ferenc és Mária Valéria főhercegnő körében tölti. Mária Erzsébet főhercegnő és vőlegénye Windischgrätz Ottó herceg a karácsonyi ünnepeket szintén Wallseben töltik.

Karácsonyi zivatarok.

Budapest, dec. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az egész országból bámulatosan enyhe időt jelentenek. A legkisebb hőmérséklet öt fok a fagyponthoz felett; de nem ritka a 15—18 fokos meleg sem. Sok helyen valóságos nyári zápor és zivatar volt. Petrozsény mellett, a Zsil völgyében, Tátra-Lomnicon, a Beszkyedeken tegn p villámlással s mennydörgéssel vegyes felhőszakadás volt. Egész Dél-magyarországon 18—20 fokra szűkött a hőmérő, a fák rügyezni kezdenek s itt-ott valósággal tavaszi pompában virágoznak és a mennydörgés.

Szerencsétlenség a vasuton.

Budapest, dec. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kassáról táviratozzák: Kobek András mezőlaborci lakos pár nap előtt megőrült. A község elöljárósága Havas Mihály kisbíró kíséretében a szerencsétlen embert vonatra ültette, hogy a Lipótmezőre szállíttassa. Kobek utközben fölszakította a kocsi ajtaját s a vonatból ki akart ugrani. A kisbíró dulakodni kezdett vele, mire az őrtől őt is magával rántotta. Mindketten a robogó vonat kerekerei alá kerültek, mely teljesen összemorzsolta őket. A holttesteket visszazárlították Kassára.

Letartóztatott gróf.

Budapest, dec. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kölnből jelentik: Ma itt letartóztatott Sztáray Tibor grófot, aki pár esztendő előtt nagyobb összegre váltókat hamisított s aztán Amerikába szökött. A gróf most visszatért Amerikából, Kölnben telepedett le, ahol álnév alatt versenyrövidet nyitott. A budapesti büntető törvényszék, amelyet táviratilag értesítettek a letartóztatásról, nyomban megindította a kiadatási eljárást Sztáray büntetése néhány hó múlva elévült volna.

Földrengés.

Budapest, dec. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Barcsról jelentik: A pár nap előtti földrengések ma megismétlődtek. Oriási mennydörgés és villámlás között mintegy negyedórát tartó apró szaggatott rázkódást éreztek. A rázkódás északról nyugati irányban haladt s több kárt okozott.

A bolgár kölcsön.

Budapest, dec. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófiaiban jelentések szerint Karaveloff hivatalban maradása a Szobranje tagjaira igen jó hatással van. Ha nem is fogadják el a belga konzorciumszabta nehéz feltételeket, de kilátás van arra, hogy a kölcsöntügylet már a napokban létre jön.

A burok megadásához.

Budapest, dec. 24. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Johannisburgból jelentik, alaptalan az a hír, mintha nagyobb kaptulációk állnának küszöbön.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1901. december 24.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u s a	kilóg	50 kilogr. ára		kilóg	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki uj	76	8.35	8.50	80	8.75	8.85
Pestvidéki uj	76	8.25	8.40	80	8.65	8.75
Bánsági uj	76	8.20	8.35	80	0.—	0.—
Bácskai uj	76	8.40	8.55	80	0.—	0.—
Rozs uj	elsőrendű	70—72		7.10	7.15	
„	másodrendű	—		6.90	7.05	
Árpa „	takarmány	60—62		6.10	6.20	
„	égetni való	62—64		5.75	6.—	
„	sőrözésre való	64—66		0.—	0.—	
Zab „	—	39—41		7.25	7.40	
Tengeri ő	bánsági	—		0.—	0.—	
„	másnemű	—		4.75	4.85	

Határidő-üzlet.

Budapest, dec. 24. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Készáruban a malmok meglehetősen kereslete folytán élénk volt a vételkedv. Az árak 5—6 fillérrel emelkedtek. Határidőüzletben déli záratkör következők voltak a hivatalos árjegyzések:

Buza 1902. áprilisra . . . . . 8.76—8.77
Rozs 1902. áprilisra . . . . . 7.37—7.38
Tengeri 1902. májusra . . . . . 5.48—5.49
Zab 1902. áprilisra . . . . . 7.47—7.49

KÖZGAZDASÁG.

□ **Állatbetegségek.** A földművelésügyi miniszterium közlése szerint Torontálvármegye területén a következő állatbetegségek észleltettek a legutóbbi időben:

Veszetttség:

alibunári j. Kevi-Szöllös 1 u.,
bánlaki j. Györgyháza 1 u., Offszénica 1 u.,
zsombolyai j. Zsombolya 1 u.

Takonykór és bőrféreg:

antalfalvai j. Czrepája 1 u., Torontálvásárhely 2 u.,
nagykikindai j. Mokrin 1 u.,
törökbecsei j. Karlova 1 u.,
törökkanizsai j. Kükékháza 1 u.,
zsombolyai j. Tóba 1 u.

Rühkór:

antalfalvai j. Torontál-Sziget 1 u.,
csenei j. Ujvár 1 l.

Sertésorbánc:

módosi j. Horvát-Neuzina 1 p.

Sertésvész:

bánaki j. Partos 5 u.,
módosi j. Keresztes 1 p.,
nagykikindai j. Magyar Pádé 1 p.,
nagyszentmiklósi j. Porgány 1 m., Valkány 1 m.,
párdányi j. Fény 1 u., Uj-Pécs 5 u.,
törökbecsei j. Török-Becse 1 t.,
törökkanizsai j. Deszk 1 u., Szerb-Keresztur 15 u.,
zsombolyai j. Kis-Komlós 6 u., Magyar Cernya 1 p.,
Nagy-Tószeg 10 u., Tóba 2 p.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.

Érvényes 1901. október hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 55 p.; délután 6 óra 55 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Alibunáról: este 7 óra 23 p.
Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 55 p.; délután 4 óra 35 p.; éjjel 10 óra 33 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Zsombolyára: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 30 p.
Verseczre: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunára: reggel 3 óra 25 p.
Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 10 p.
Karlova—Nagy-Kikindára: reggel 5 óra 58 p.

minden szívet, egy hangot ad az mind valamennyi: a szeretetét. A szeretet bűvös varázsa száll le erre az estére a földre. Ezen az estén, karácsonyestéjén történnek csodák. Mert ahogy alászállott a földre a szent napnak megszentelt, titokzatos éjszakája, alászállnak selyemszárnyukon az angyalok. Aranyos kosárka van a fehérarcu égi jövevénynek a kezében. A Megváltó, a Jézus Krisztus lelke vezérli a selyemszárnyu, aranyglóriás fejű szép angyalokat, kiket e napon annyi apró gyermeknek, annyi apró szentnek az imádságos tiszta kis ajka hívogat le a föld poros ösvényeire.

Az aranyos kosárkájában pedig az angyal jó Jézuskának, gyermekek oltalmazójának ajándékait hordja házról-házra a fehérarcu angyal, ki ha már ajándékot minden házba nem is csempészhet be, de legalább felmelegíti a szíveket azokban a sötét házakban is, melyeknek ablakait kivilágosítani talán a nagy nincsestlenség miatt nem gyújtott gyertya a zöld, illatos karácsonyi szent fenyőfácskán.

Azonban fehérarcu angyalok hiradással lesznek odafönt az örök szeretet, az örök szerelem ura előtt ezekről a sötét, szomorú ablakokról is higgyétek el ti jó gyermekek, kik imádkoztatok itt tiszta szívből, hogy a ti tiszta szíveteknek, a tiszta ajkatoknak hő imája sem fog visszhang nélkül az égi űr végtelen mélységében elhangzani. Feljegyzi azokat is az örök szeretet ura, a Jézus Krisztus és elkövetkezik az idő, midőn áldó kezeit kiterjeszti fejetek felett ti szegények, ti elhagyottak, ti árvák, akik csak az ablakon keresztül sóvárogjátok a karácsonyi est fényes gyönyörűségeit.

Fehér szárnyu, selyem szárnyu angyalok pedig bolyonganak az áldással az éjszakában és felzendül az ének, a zso'ozsma, amibe a szív minden idege belerezdül. Az ének a Megváltó születéséről, akinek mint aranyból a haja és mint a legtisztább kék liliumok a szemei. Aki tehát született Betlehemben e napon jászolban és jászolbölcsőjéhez pedig zarándokoltak biborban, bársonyban gyémántkoronás királyok, napkeleti bölcsek, vezetettvén pusztákon keresztül a csillag ragyogó sugarai által.

Csodáknak napja karácsony. Imhol az ég is, a mely téli köntösben jár felettünk, tavaszi mezbe öltözött, hogy ne legyen itt didergő ember a földön, meleg sugárzónt küld le a decemberi éjbe. Fekete karácsonyt ülünk, a melynek feketeségéből is jótétemény árad az emberiségre, a fekete lelkü nagy áradatra, hogy a szeretet zománcával vonjon be érdemest és érdemtelen egyaránt.

nehéz sóhajjal és a fájdalom olykori kiáltásával reszketette meg egész valóját. Mikor a szobába benyitott, a vigasztalhatatlan anya csaknem öntudatlanul hullott karjaiba.

Oh, hacsak néhány perccel előbb jött volna . . . leányom utolsó szava az ön neve volt és a fájdalom kitérőse, hogy önt többé nem láthatja . . . Hát meghalt! Ezután az ifju csendesen a székbe helyezte a vigasztalhatatlan anyát, ő maga pedig az ágy mellett térdeire ereszkedett és lelkébe mélyedve, szótlánul imádkozott, azután felkelt, kezét nyújtá a vigasztalhatatlan anyának és alig hallhatólag e szavakat mondotta: Porai nyugodjanak békével a földben, lelke pedig találja meg üdvét az örök világosságban — az égfelé tekintett — ott ismét találkoztunk — távozott.

A temetéssel csaknem egyidejűleg küldötte el a helybeli segédlelkész folyamodását egyházmegyéje püspökéhez, esdekelve, hogy miután a homorodi víz és levegő egészségének észrevehetőleg ártana, helyezné őt egy másik falucskába.

Hogy Helénről valaki gyakrabban emlékezik, csak arról gyaníthaták, hogy a sirhalma mindig gondosan meg van újítva és a segédlelkész gyakrabban mond gyászmisét, anélkül, hogy megtudhatták volna, hogy az abban nyugvóról ki szokott megemlékezni.

Tavaszkor többféle virág gyökerei lettek a sirhalom földjébe elhelyezve, de a segédlelkész, aki április havában egy más falucskába áthelyezték, már annak virágait nem láthatta.

A tiszta szent szerelem s az igaz hűség által okozott szívbéli fájdalom csakhamar egyesíté a szeretőket. Most már olvashatatlannal és minden földi szennytől tisztán, örökké együtt vannak és maradnak.

— **Személyi hir.** Lichtenegger József, budapesti főgimn. tanár és áldozó pap, a nagybecskereki közönség kedves régi ismerőse, tegnap délután barát-i látogatására Nagybecskerekre érkezett.

— **A Rónay-család jótékonyága.** A szeretet és megváltás ünnepén ünnepet ült a jótékonyág a kis-zombori „Emilia“ kisdodovodában is és szerzett boldog karácsonyt, vitt örömet kétszáz kicsiny gyermeknek. Zombori Rónay Cecília urhölgy most is, mint minden évben, gazdag karácsonyfát állított fel az ovodában, a hol testvéreivel zombori Rónay Jenő főispánnal, zombori Rónay Ernő nagybirtokos és országgyűlési képviselővel közösen ez alkalommal is 300 kisdedet ruháztak fel és láttak el mindenféle ajándékokkal. Ők tartják fen különben évenként 2000 korona kiadással az ovodát is a szolgálják vele a humanizmust és a kulturát. A nemesszívű család karácsonyra a község szegényeit is ellátta ruhával, élelemmel s nem feledkezett meg a község iskolás gyermekeiről sem. A szép ünnepen Borzeczky Ella urnő osztotta ki az ajándékokat. Ugyanakkor Endrényi Imre lelkész, hitoktató az állami iskolás tanulókkal sikerült karácsonyi pásztorjátékot rendezett, melyet többször fognak előadni a szegény gyermekek javára.

— **Fölfüggesztett h. rendőralkapitány.** Dellimanics Lajos dr. alispán ma délelőtt több szabálytalanság miatt Berkes Lajos h. rendőralkapitány ellen a fegyelmi vizsgálatot elrendelte s állásától fölfüggesztett. A rendőrségnek ez az újabb fegyelmi ügye, mint értesülünk, semmi összefüggésben nem áll Reitter Oszkár rendőrkapitány ügyével. Ellene Grandjean József dr. polgármester különben is befejezte a vizsgálatot és az iratokat áttette az alispánhoz, aki legközelebb fog a dologban eljárni.

— **V. H. O. Sz.** A vidéki hírlapírók országos szövetsége tegnap Budapesten igazgatósági ülést tartott, melyen számos fontos ügy nyert elintéztést. Az ülésen részt vettek: Kulinyi Zsigmond elnök, Szávay Gyula (Győr) és Barát Armin (Temesvár) alelnökök, Palócz László (Szeged) útkár, dr. Brájer Lajos (Nagybecskerek), Fehér Dezső (Nagyvárad), Sas Ede (Nagyvárad) és Ujlaki Antal (Szeged) igazgatósági tagok. Az ülésen elhatározták, hogy a nyugdíjintézet tagjai a budapesti orsz. nyugdíjintézetbe átlépnek és erre vonatkozólag előterjesztést tesznek a legközelebb tartandó közgyűlés elé. Az igazgatóság jelentéseiből kiemeljük, hogy az utóbbi időben 415 koroát szolgáltatott ki segélyre szoruló hírlapíróknak. — **Rónay Jenő** torontalmegyei főispán neje 150 korona adományt juttatott a szövetségnek. A szövetség módosított alapszabályait a beügyminiszter jóváhagyta, minek folytán az 1902. évi január hó 1-től kezdve a tagdíjakat leszállítják 2 kor.-ról 1 koránára. — **A külföldi utazási stipendiumot** (500 kor.) egyhangulag Sz. Szigethy Vilmos szegedi hírlapírónak ítéltek oda. (L. lejjebb). Az utazási ösztöndíjért még a következők pályáztak: dr. Csillag Károly (Szabadka), Réthy Gyula (Kecskemét), Jeszenszky Ignác (Nagykikinda), Hajnóczy József (Budapest) és Erdei Károly (Debreczen). — **Uj tagokul** felvették: Wesz Aladár (Temesvár), Biró Lajos és Biró János (Nagyvárad), Pap János (Nagyvárad), dr. Ujlaki Géza (Debreczen) és Molnár Jenő (Szeged).

— **Adakozás** Mangold Samu dr. harminc koronát küldött az Olga együletnek.

— **Házasság.** Neuhausz Ernő, a Dél vidéki Sport és a Magyar Művészet szerkesztője január hó 6-án tartja esküvőjét Győrött Kaczander Tercsike kisasszonnyal, Kaczander Zsigmond szeszgyár igazgató bájos leányával.

— **Szigethy Vilmos kitüntetése.** Olvasóink előtt ismeretes, hogy a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége tavaly 500 koronás uti ösztöndíjat alapított, mely évente egy-egy vidéki újságírónak módot nyújt arra, hogy a külföldet tanulmányozza. Ez idén került először kiosztásra az ösztöndíj. Hatan pályáztak érte s az igazgatóság vasárnap tartott ülésében egyhangulag Sz. Szigethy Vilmosnak, az ismert jeles tehetségű fiatal poétának, ki jelenleg a „Szegedi Napló“ munkatársa, ítélte oda az ösztöndíjat. A „Torontál“ olvasói, kiknek Szigethy Vilmos annyi kellemes órát szerzett, bizonyára velünk együtt szívből örülnek annak a „kriszkindlinek“, amivel kollégái az érdemes fiatal író meglettek.

— **Klapka tábornok nővére meghalt.** Temesvárról értesítik lapunkat, hogy özv. Ötvös Józsefné, szül. Klapka Julia, néhai Klapka György volt 1848—49-iki honvédtábornok nővére, hétfőn délután, hosszas szenvedés után, 82 éves korában Temesvárott meghalt. A megboldogult Klapka Józsefné, Temesvár egykori polgármesterének leánya volt és 1819-ben született Temesvárott. Férje Ötvös József vasuti pénztárnok, ki 1878-ban hunyt el. Azóta a megboldogult teljesen visszavonulva élt és nagy kegyelettel őrizte a Klapka-családra vonatkozó iratokat, legkivált pedig fivére, György honvédtábornok iratait.

— **Jegyzőválasztás.** E napokban töltötték be a tóba i jegyzőséget. A dr. Csávossy Ignác tb. megyei főjegyző elnöklété alatt megtartott választás alkalmával egyhangulag megválasztották Zappe Jánost, zombolyai I-ső segédjegyzőt.

— **Szilveszter-este.** A nagybecskereki munkásképző- és társas-egylet 31-én, Szilveszter-este, az Ellmer-féle vendéglő helyiségeiben, mint minden évben, az idén is válogatott műsorral Szilveszter-estét rendez. A meghívókat a hét folyamán bocsátják ki.

— **Megjutalmazott munkások.** A földmivelésügyi miniszter az idén is 16 torontalmegyei gazdasági munkásnak és cselédnek engedélyezett egyenkint 100—100 korona jutalmat és dicséző oklevelet. Nagybecskerekéről Zsivovjov Lukát éri ez a szerencse és kitüntetés, aki már 30 esztendeje egyhuzamban szolgál egy helyen. Zsivovjovnak vasárnap, 29-én délelőtt 11 órakor fogja átadni dr. Grandjean József polgármester a jutalmat és oklevelet a városház nagytermében.

— **Készül a korcsolyapálya.** Dacára az abnormis időnek, mely minden valószínűség szerint fekete karácsonyban részesít bennünket, a korcsolyapályán mostanság nagy a sürgés-forgás. Egy nagy gözszivattyú áll a Boga partján, mely emberderék vastagságban ontja a vizet a korcsolyapályára. A jégpálya felügyelője ugyanis arra számít, hogy a hidegebb időjárás karácsony és újév között szokás szerint beköszönt. A kiszivattyúzott víztömeg ekkorra már teljesen megtisztulva várja a hideget, amely s ma jégpálcáit fog varázsolni a felszínre — persze ha tagyni fog.

— **Felnőttök oktatása.** Kiválóan fontos, az iskola nevelő és oktató hatása ne szűnjék meg akkor, mikor a gyermek az iskola falait elhagyja, mivel akkor legfogékonyabb az elparlagosodásra s így rosszul nevelt polgárává válik a hazának. Ez okból az ügybuzgó tanítónak, különösen faluhelyen, arra kell törekednie, hogy esti tanfolyamok létesítése által alkalmat nyújtson az ifjuságnak, hogy az iskolában szerzett ismereteit gyarapítsa. Ily esti tanfolyamot létesített Felső-Muzslyán Szegefi Lajos állami tanító, melyen a telep minden korbéli lakosai nagy számban vesznek részt a céiből, hogy hiányos ismereteiket gyarapítsák. Ez az ügybuzgóság dicséretére válik a derék fiatal tanítónak.

— **Katonai lövésár.** A 3-dik huszárezred parancsnoksága január 23-án Nagybecskereken a városháza előtt lövésárast tart, amelyen a 4—8 év közt levő, katonai szolgálatra alkalmas lovakat készpénzfizetés mellett megvásárolják a lótenyésztő gazdáktól.

— **A község vedrei.** Kumán község tüzöltő vedreit, szám szerint tíz darabot, a napokban ellopták arról a hosszu rudról, mely a község-háza eresze alatt függ. A tolvajokat a csendőrség csakhamar kinyomozta a két Veszelinovits, testvér, János és Rudolf személyében, a kik testvériesen megosztokdtak a lopott vedreken, melyeket hiány nélkül megtaláltak náluk.

— **Lövöldöző leányrablók.** Oppován, mint levelezünk írja, a szép Ignjatov Danica, vállán az obranicával, a Temes partjára ment vizet merítendő. Nem éppen véletlenül arra haladt kocsin két deli szerb legény, Szrdanov Emil jarkováci és Szepaszov Szaniszió oppovai jómódu legények, akik megragadták, kocsira emelték a kiáltzó Danicát, de nem hajthattak egyelőre tovább a szép zsákmánnyal, mert a leány sikoltozásaira nagy tömeg verődött össze a koci körül. A legények fegyverhez kaptak, Szrdanov ezenkívül fölemelkedett a kocsiban, duplacsövű puskáját a fenyegető tömegre szegezvén s kiáltotta: Halál fia, aki közeledik.

Az erélyes föllépésnek meg volt a hatása. Háborítatlanul haladtak tovább a rablott leánnyal, akivel csak Perlaszon állapodtak meg Szrdanov házában, ahol a szép Danicát az istállóban helyezték el. Két napig folytak a pásztor órák az istállóban, midőn a leány szülői megfelelő csendőri asszisztenciával megjelentek a belülrő

elrekesztett istállóknál és kiszabadították a szép Danicát. A leányrabló legényeket feljelentették a pancsovai kir. ügyészségnél.

— **Szönyeggyárunk sikere.** Az 1900. évi párisi nemzetközi kiállításra készített s most utoljára az „Iparművészeti társulatnál“ volt elhelyezett 500/700 cm. nagyságu szőnyeg ő felsége részére megvételre. Széll Kálmán miniszterelnök szintén egy nagy szőnyeget rendelt s a gyár az újonnan épült állandó országház s a budai kir. várpalota szőnyegszükséglet nagy részének szállításiával lett megbízva.

— **Tejes-kofák veszedelme.** A karácsonyi ünnepek alkalmából a rendesnél jóval nagyobb mennyiségben került a piacra mostanában a tej s tekintve a nagy arányokat öltött keresletet, a kofák többnyire alaposan megkeresztelve hozták forgalomba a tejet. Rendőrségünk ma és meg előzőleg pénteken és vasárnap reggel razziaát tartott a tejes kofákra és akiknél hígított tejet találtak, azt rövid uton beleöntötték a közeli csatornába. A hamisítókát azonkívül összeírták s hogyha másszor is hasonló manipulációkon érik őket, érzékenyen megbírságotják.

— **„Gírot vagy életet!“** Mig a gavallér társaságban családi összeköttetésekkel és barátság révén eszközlik ki a gírot, addig a jó talusiaknál ez sokkal egyszerűbben megy. Ezt bizonyítja a következő eset is. Lajosfalván jó viszonyban voltak Bacsur András és Halabin János, kölcsönösen komái egymásnak. Halabinak egy kis aprópénzre volt szüksége; sem többre, sem kevesebbre, mint kerek ezer koronára. Beállított hát a napokban Halabin komájához, Bacsur Andrásához, kérve őt, hogy váltóját lássa el girójával. Mikor pedig a koma vonatkozott a váltót aláírni, Halabin előrántotta revolverét, lelővéssel fenyegette Bacsurt, ha nem girálja neki a váltót. Szegény Bacsur mit tehetett: aláírta a váltót, amelyet Halabin értékesített is az antalfalvai takarékpénztárnál, egyben azonban zsarolás miatt feljelentette Halabint a pancsovai ügyészségnél.

— **Megöltött gazda.** Révaufalvai levelezőnk írja: Ortopán Sándor asztalos mestert, aki hétfőn délelőtt a portáján foglalatoskodott, az utcáról lelőtték. A gyilkos golyója Ortopánt hasban találta, amitől az azonnal összerogyott. A gyilkost csakhamar kézrekerítette a csendőrség Gugulyán Velimir személyében, aki régi haragosa volt Ortopánnak, tettét bosszúból követte el. Ortopán sérülése életveszélyes.

A Horgony Pain-Expeller igazi népszerű házi-szerré lett, mely számos családban már több mint 32 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, köszvény, csznál stb. nál a Horgony Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő, sőt járványkórnaál, minő: a kolera és hányóhas folyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitünő házi-szer jó eredményrel használtatott az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter féle Horgony Pain-Expeller“ vagy „Richter-féle Horgony-Liniment“-et tessék kérni és a „Horgony“ védjegyre figyelni kell.

Lapunk legközelebbi száma pénteken délután a rendes időben jelenik meg.

IRODALOM.

* **Ambruska mint hagyatéka.** Paral Bertalan legközelebb egy vaskos kötet szépirodalmi munkával lép az olvasóközönség elé. A kötet első része az írónak „Ambruska mint hagyatéka“ című eredeti regényét foglalja magában, azután tiz válogatott elbeszélést közöl. Az olvasóközönségnek figyelmébe ajánljuk e kötetet, mely Paral írói talentumának újabb értékes bizonyossága.

* A „Zenélő Magyarország“ zenemű folyóirat VIII. évfolyam 24 dik most megjelent füzetében ismét érdekes és szép zeneműveket ad. Tartalma: „Megtöltanám ha bírnám a szívemnek“ és „Dalogatok ha busulok“ 2 magyar dal. Hartl H. „A szinpad az én életem“ nagyszerű kuplé és Cipollone Alfons „Iréne“ salonpolkájja. A „Zenélő Magyarország“ nak e füzetel VIII. évfolyama lett teljes s nem érdektelen a statisztika, mennyivel gazdagította a „Zenélő Magyarország“ 1901. évi VIII. évfolyamában a magyar zenemű irodalmat. Megjelent ez évfolyamban 35 magyar dal és népdal, 11 műdal, 5 kuplé, 3 opera részlet és melodráma, 5 induló, 3 keringő, 5 polka, 3 csárdás, 18 salondarab 2 és 4 kézre, 7 hegedűre irt mű, a legjobb nevű magyar és külföldi zeneszerzők compositiói javából. Ezen gazdag tartalmú évfolyam 12 koronáért s ünnepi

ajándékul igen alkalmas díszes kötésben 15 koronáért kapható, úgy a IX. évfolyamra már előfizetheti a „Zenélő Magyarország“ zeneműkiadóhivatala zeneműkereskedésében Budapesten, VIII. József körút 22/24. szám alatt. Mutatványfüzetet 60 fillér beküldése után küld s kiadó hivatal. Minden zenebarátnak figyelmébe ajánljuk az érdemes vállalatot.

TÁVIRATOK.

A királyi család karácsonya.

Budapest, dec. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ő felsége tegnap este Wallsebe utazott, a hol a karácsonyi ünnepeket Salvator Ferenc és Mária Valéria főhercegnő körében tölti. Mária Erzsébet főhercegnő és vőlegénye Windischgrätz Ottó herceg a karácsonyi ünnepeket szintén Wallseben töltik.

Karácsonyi zivatarok.

Budapest, dec. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az egész országból bámulatosan enyhe időt jelentenek. A legkisebb hőmérséklet öt fok a fagypontra felett; de nem ritka a 15—18 fokos meleg sem. Sok helyen valóságos nyári zápor és zivatar volt. Petrozsény mellett, a Zsil völgyében, Tátra-Lomnicon, a Beszkidéken tegn p villámlással s mennydörgéssel vegyes felhőszakadás volt. Egész Dél-magyarországon 18—20 fokra szökött a hőmérő, a fák rugyezni kezdenek s itt-ott valósággal tavaszi pompában virágnak a rét Ezen a vidéken is állandó a villámlás és a mennydörgés.

Szerencsétlenség a vasuton.

Budapest, dec. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Kassáról táviratozzák: Kobek András mezőlaborci lakos pár nap előtt megőrült. A község előljárósága Havas Mihály kisbíró kíséretében a szerencsétlen embert vonatra ültette, hogy a Lipótmezőre szállíttassa. Kobek utközben fölszakította a kocsi ajtaját s a vonatból ki akart ugrani. A kisbíró dulakodni kezdett vele, mire az örült őt is magával rántotta. Mindketten a robogó vonat kerekei alá kerültek, mely teljesen összemorzsolta őket. A holttesteket visszaszállították Kassára.

Letartóztatott gróf.

Budapest, dec. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Kölnből jelentik: Ma itt le tartóztaták Sztáray Tibor grófot, aki pár esztendő előtt nagyobb összegre váltókat hamisított s aztán Amerikába szökött. A gróf most visszatért Amerikából, Kölnben telepedett le, ahol álnév alatt versenyirodát nyitott. A budapesti büntető törvényszék, amelyet táviratilag értesítettek a letartóztatásról, nyomban megindította a kiadatási eljárást. Sztáray bűnügye néhány hó múlva elévült volna.

Földrengés.

Budapest, dec. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Barcsról jelentik: A pár nap előtti földrengések ma megismétlődtek. Oriási mennydörgés és villámlás között mintegy negyedóráig tartó apró szaggatott rázkódást éreztek. A rázkódás északról nyugati irányban haladt s több kárt okozott.

A bolgár kölcsön.

Budapest, dec. 24. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szófiai jelentések szerint Karaveloff hivatalban maradása a Szobranje tagjaira igen jó hatással van. Ha nem is fogadják el a belga konzorciumszabta nehéz feltételeket, de kilátás van arra, hogy a kölcsönügylet már a napokban létre jön.

A burok megadásához.

Budapest, dec. 24. (A „Torontál“ ered. táv.) Mint Johannsburgból jelentik, alaptalan az a hír, mintha nagyobb kapitációk állanának küszöbön.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1901. december 24.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u s a	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki uj	76	8.35	8.50	80	8.75	8.85
Pestvidéki uj	76	8.25	8.40	80	8.65	8.75
Bánsági uj	76	8.20	8.35	80	0.—	0.—
Bácskai uj	76	8.40	8.55	80	0.—	0.—

		kilós	
	uj	70—72	7.10
Rozs	elsőrendű	—	7.15
	másodrendű	—	6.90
Árpa	takarmány	60—62	6.10
	égetni való	62—64	5.75
	sőrfőzésre való	64—66	0.—
Zab	—	39—41	7.25
Tengeri ő	bánsági	—	0.—
	másnemű	—	4.75

Határidő-üzlet.

Budapest, dec. 24. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Készáruban a malmok meglehetősen kereslete folytán élénk volt a vételkedv. Az árak 5—6 fillérrel emelkedtek. Határidőüzletben déli zárlatkor következők voltak a hivatalos árjegyzések:

Buza 1902. áprilisra	8.76—8.77
Rozs 1902. áprilisra	7.37—7.38
Tengeri 1902. májusra	5.48—5.49
Zab 1902. áprilisra	7.47—7.49

KÖZGAZDASÁG.

□ **Állatbetegségek.** A földmivvelésügyi miniszterium közlése szerint Torontálvármegye területén a következő állatbetegségek észleltettek a legutóbbi időben:

Veszetség:

alibunári j. Kevi-Szöllős 1 u.,
bánsági j. Györgyháza 1 u., Offszénica 1 u.,
zsombolyai j. Zsombolya 1 u.

Takonykór és bőrféreg:

antalfalvai j. Czrepája 1 u., Torontálvásárhely 2 u.,

nagykikindai j. Mokrin 1 u.,
törökbecsei j. Karlova 1 u.,
törökkanizsai j. Kükékháza 1 u.,
zsombolyai j. Tóba 1 u.

Rühkór:

antalfalvi j. Torontál-Sziget 1 u.,
csenei j. Ujvár 1 l.

Sertésorbánc:

módosi j. Horvát-Neuzina 1 p.

Sertésvész:

bánsági j. Partos 5 u.,
módosi j. Keresztes 1 p.,
nagykikindai j. Magyar Pádé 1 p.,
nagyszentmiklósi j. Porgány 1 m., Valkány 1 m.,
párdányi j. Fény 1 u., Uj-Pécs 5 u.,
törökbecsei j. Török-Becse 1 t.,
törökkanizsai j. Deszk 1 u., Szerb-Keresztur 15 u.,
zsombolyai j. Kis-Komlós 6 u., Magyar Csernye 1 p.,
Nagy-Tószeg 10 u., Tóba 2 p.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.

Ervényes 1901. október hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 55 p.; délután 5 óra 55 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Alibunárról: este 7 óra 23 p.
Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 55 p.; délután 4 óra 35 p.; éjjel 10 óra 33 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Zsombolyára: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50. p.
Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunárra: reggel 3 óra 25 p.
Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 10 p.
Karlova—Nagy-Kikindára: reggel 5 óra 58 p.

Egy
IRODAI GYAKORNOK
azonnali belépésre kerestetik.
Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

(221-x.7)

34035/1. szám.

M. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Aradon

Pályázati hirdetmény.

(Kavics és terméskő biztosítása iránt.)

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezető sége az alábbi táblázatban foglalt és 1902. és esetleg 1903. és 1904. években szükséges kavics és terméskő mennyiségek szállítását szándékozik biztosítani, mely mennyiségek felerészben minden év március hó elején, fele részben pedig április hó közepén elszállításra készen kell állania.

A biztosítani szándékolt anyag			Jegyzet
megnevezése	egység	mennyisége köbm-ben	
Felépítményi tört kavics	m ³	36000	A felépítményi kavicsnak 5-6 cm-nyi, az utépítéshez való kavicsnak pedig 3-4 cm-nyi nagyságúnak és minden földes anyagból és zúrákából mentesnek kell lennie.
Utépítéshez való tört kavics	m ³	1400	
Terméskő nagyobb darabokban	m ³	800	
Terméskő kisebb darabokban	m ³	1000	
Kőzuzalék mint fedő anyag	m ²	szükséglet szerinti mennyiségben.	

A táblázat magában foglalja az évenként előrelátó hatólag szükséges mennyiségeket, azonban a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezető ségének jogában áll a fent kitüntetett mennyiségeket a végleges átengedés alkalmával 50%-al csökkenteni, avagy a szállítási év folyamán 50%-kal felemelni.

A fenti anyagok ajánlattételéhez szükséges ajánlati űrlapok, pályázati feltételek az alábbi felsorolt hivataloknál és az összes kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők, míg az általános szállítási feltételek csakis készpénzfizetés mellett a magy. kir. államvasutak nyomtatványtárától (Budapest, Andrássy-ut 73/75. szám) 50 fill. áron szerezhetők meg.

Az ajánlatok a külön e célra szerkesztett ajánlati űrlapon teendők.

A szállítás az anyagok szállítására nézve tennálló 129291/96. számú általános, valamint az aradi üzletvezetőség részéről egyidejűleg kiadott pályázati feltételek alapján eszközözendő, mely feltételek a pályázati határidőig alulírott üzletvezetőség anyag- és leltárbeszerzési osztályánál ingyen megszerezhetők, valamint a magy. kir. államvasutak igazgatóságánál és minden üzletvezetőségnél naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az 1 koronás magy. kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok ezen alábbi külcimmal:

„Ajánlat kavics és terméskő szállítására 34035/901. számhoz“ 1902. január hó 4-ike déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének általános osztálya főnökéhez be nyújtandók vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiségek értékének megfelelő 5%-ka készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban 1902. évi január hó 3-ika déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránaál teendő le, eset leg oda posta útján küldendő be.

Aradon, 1901. december hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utannyomás nem díjaztatik.)

Hirdetések

gyárosoknak, kereskedőknek és iparosoknak, saját érdekük, hogy gyártmányaikat, áru és iparcikkeiket mennél többet hirdessék.

A hirdetések 1900. évi július hó 1-je óta bélyeg mentesek és annyira olcsók, hogy a ki nem hirdet, az maga ellen vét!

Hirdetések felvételnek a „Torontál“ kiadóhivatalában.

1137 végreh. szám 1901.

1230 1.1

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX t-c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az újvidéki kir. járás bíróság 1901. évi Sp I. 214/3. számú végzése következtében Polit Mihály dr. újvidéki ügyvéd által képviselt karlovici szerb nemzeti egyház alap javára Hadfy szül. Trifunecz Olga ellen 8000 kor. s jár. erejéig 1901. évi november hó 29-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1038 koronára becsült következő ingatlanok, u. m.: butorok és evőeszközök nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagybecskereki kir. járásbíróság 1901. évi V. 745/4. számú végzése folytán 8000 kor. tőkekövetelés, ennek 1899. évi január hó 1-ő napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 155 kor. 24 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Nagybecskereken az adósnál leendő eszközlésére 1902. évi január hó 3. napjának d. u. 3 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t-c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérők, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták

és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX t-c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagybecskereken, 1901. évi december hó 18 napján.

Simonich,
kir. bírósági végrehajtó.

Üzlet-megnyitási hirdetés!!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy f. évi november hó 18-ik napján, a fő-utóában lévő „Herzfeld“-főe házban, a „Mödling“ czipó-raktár mellett

szabóüzletet

nyitottam a hol is a e szakmába való de csak rétek után mindennemű férfi ruhák, valamint női kabátok mind a legújabb divat szerint fognak készíttetni

Hosszu időn át ezen szakmában részint Debreczen és Budapesten, részint pedig a becskereki nagyobb cégeknel nyert tapasztalatoknál fogva, azon kellemes reményemnek adhatok kifejezést, hogy a legfokozottabb és legkényesebb izlésnek és igényeknek is a legjobban meg fogok felelni

A midőn még b. tudomására hozom, hogy a n. é. közönség által hozott szövekből kívánó ruhák készítését is készségelemesen elfogadom, ujonnan nyitott üzletemet a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlva, kegyes s minél nagyobb mérvű pártfogását kérve, vagyok kíváló tisztelettel

Nagybecskereken, 1901. évi nov. hó.

Kovács Ödön, szabó.

1156-1010

ARMBRUSTER JÓZSEF

fűszer, csemege anyag- és festék-kereskedése, Hunyady (fő)-utca. Fióküzlet: Ferencz József-tér 503/7. sz. a. a városház-épület sarkán.

Ajánlja dus raktárát thea, thea-sütemény, rum, likör

és cognac-ban.

Továbbá nagy választék karácsonyfa-diszitmények,

sütemények, bonboniéreken-ben.

N ponta friss sonka.

Asztali borok, Dietzl József-féle palaczk-borok, champagner stb.

BUR ITAL.

legtisztább gyomorerősítő ital, legcélszerűbb reggeli előtt.

Különös figyelembe ajánlom fióküzletemet, mely mint csemegekereskedés dusan be van rendezve.

Legjobb és legpontosabb kiszolgálás.

1154-87

Készletem tul bősége és az idény előhaladot tga folytán máától kezdve eladás alá bo- - - - csátom összes - - - -

női- és leány-divatáruiomat,

ugymint: - - - -

kabátok, gallérok, - -

- - női felöltöket és

köpenyeket - - - -

tetemesen leszállított

- - árak mellett. - -

Kovács Gedeon

- - - Nagybecskerek. - - -

(1127 10.10)

ZIMMERER ANTAL

fűszer-, anyag-, festék- és csemege-kereskedés
NAGYBECSKERÉKEN.

Nagyszerű választék különféle karácsonyfa díszítésekben.

Legnagyobb raktár:
savanyu, selyem,
csokoládé, töltött
bonbonokban.

Friss
fiumei
Suchard
és
Fürth-
csokoládé.

Nagy készlet kü-
lönféle
bonbonokban,
igen czélszerűek
karácsonyi
és ujévi
ajándéknak.

Nagy választék:
töltött csokoládé-
rudakban és
süteményekben.

Legpontosabb kiszolgálás. — Vidéki megrendelések pontosan eszközöltek.

1184 6.6

10419. tkvi. sz. 1901.

1927-1.1

Árverési hirdetés.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagybecskereki kir. ügyészség által képviselt kir. kincstár végrehajthatóknak Dimitrievits Lázá beodrai lakos végrehajtást szenvedő elleni 30 kor. és 6 kor. pénz büntetés iránti végrehajtási ügyében, nemkülönben Bischitz Salamon és fia budapesti cég 300 kor., 177 kor. 60 fill. és 3036 kor., a török becsei néptakarékpenztár és előlegszövetkezet 900 kor. és 800 kor., Heumann Mór 183 kor. 24 fillér, 200 kor., 2000 kor. és 50 kor. 50 fillér; az adamoholi hitelintézet javára 150 kor., 3850 kor., 1000 kor. és 1150 kor.; a törökbecsei takarékpénztár javára 460 kor., Jovanov Verő javára 69 korona 90 fill., Kadelsburger L cég javára 16 kor. 10 fill., a kisbirtokosok országos földhitelintézete javára 800 kor. és Schlesinger és Polákovits cég javára 500 kor. és jár erejéig bekebelezett követelések behajtása végett is a Garai Izsó törökbecsei lakos által beadott utóajánlat folytán a területén levő Beodra község határában fekvő következő ingatlanok:

1. A beodrai 296. sz. tjkvben A. I. 8-12 sorsz. alatt felvett 2144/a, 2.45/a, 2237/a, 2389/a és 2627/a hr. szám alatt felvett 4 hold 800 □-öl ingatlanok 560 korona utóajánlati árban (kikiáltási ára 1390 korona volt)

2. A beodrai 417. számú tjkvben A. I. 3-8. sorszám alatt felvett 1623/b, 1884/b, 1885/b, 2716/b, 1420/b/3. és 1420/b/4. hr. szám alatt felvett 7 hold 276 □-öl szántó 700 korona utóajánlati árban (a kikiáltási ára 2308 korona volt) 1902. évi január hó 20-ik napján délelőtt 10 órakor Beodra községében árverés alá fognak bocsájtani és az utóajánlati áron alul nem fognak eladatni, megjegyezve, hogy az árverés napjától fogva az überlandialis (maradvány) földek után lejárandó váltásig tartozás a vevőt fogja terhelni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbíró tkvi irattárában és Beodra község előljárásiójánál megtekinthetők.

Törökbecsén, a kir. járásbíró mint tkvi hatóság, 1901. évi dec. hó 12-én.

Szabó,
kir. aljárásbíró.

Két szoba, konyha és a szükséges mellékhelyiségekből álló

lakás

azonnal kiadó (1055-x.49)

Zápolya-utca 1. szám alatt.

Divatáru-kereskedés

Nagyválasztéku raktár
harisnyak, keztyűk, Jäger-
ingek, pamutok, férfi-
nyakkendők,

női kalapok

és
leány-fejkötőkben.

Pontos kiszolgálás.
Minden szakmába vágó áruk a
legolcsóbb áruk mellett.

Tisztelettel 123-105

Jonász Bertalan

Nagybecskerek, Hunyady-utca.

ÜZLET-MEGNYITÁS.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy Broschko ur vendéglőjének a vezetését a mai napon átvettem.

Naponta friss csapolású kőbányai sör; villásreggeli; tisztán kezelt borok.

Pontos, jó kiszolgálás biztosított.

Abonensek elfogadtatnak a lehető legolcsóbb árak mellett.

Kérve a n. é. közönség becses párt fogását, maradtam kiváló tisztelettel

1229-31

Barna Antal,

tízletvezető.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, akik érte irnak. Ez a legamulatraméltóbb csodatorvosság, mely megmentett ezeket, akik fiatalkori kihágások folytán nem bajokban, szifiszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, akik a fiatalkori kihágásokból származó nem bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, ahol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institute-nak az alant jelzett címre, a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz Mindenki irhat érte bárhol Magyarul, mire útmutatás mellett postafordulattal egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. (109-x.21)

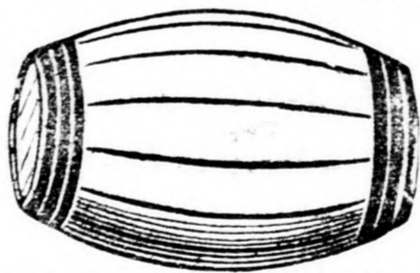
A levelet így kell címezni:

State Medical Institute, 16

Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.

A levelek mindig bérmentesítendőek.

T. CZ. A karácsonyi és ujévi ünnepek alkalmából a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom mintá-pinczemet.

Állandóan raktáron tartom a következő borokat:

Hegyi siller	literje	32 kr.
Valódi magyaradi	"	36 "
Kitünő ménesi siller	"	40 "
O-Magyaradi	"	40 "
Györöki fehér	"	45 "
Ménesi bikavér	"	80 "

Fentieken kívül különféle pezsgőket is tartok raktáron.

Egyidejűleg különös figyelembe ajánlom az általánosán kitünőnek ismert temesvári Palaczk- és hordó-sörömet. Naponta friss töltés.

Ismét eladók megfelelő árengedményben részesülnek.

• • • Kívánatra a bort, valamint a sört is házhoz szállítatom. • • •
A t. közönség szives pártfogását kéri tisztelettel

PÓTI FERENCZ,

bor- és sörkereskedés.

Nagybecskerek, Eötvös-utca 5. Régi posta-épület átellenében.

Telefon 105. sz.

1186-44

Elsőrendű tűzifa.

Valódi porosz SZALON-KÖSZÉN

a Wildenstelnsegen-Richterhof-féle bányákból.

Legjobb LÉGSZESZ-KOAKS.

Legjobb faszén.

Kaphatók:

KURLÄNDER IMRE

fakereskedőnél

1010-50.32

a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 89. sz.

Továbbá a fatelepen, Korona-utca 585/11. — Telefon 35. sz.

ZIMMERER ANTAL

fűszer-, anyag-, festék- és csemege-kereskedés
NAGYBECSKEREKEN.

Nagyszerű választék különféle karácsonyfa-diszítésekben.

Legnagyobb raktár: savanyú, seljemi, csokoládé, töltött bonbonokban.	Friss fiumei	Nagy készlet kü- lönféle bonbonjereken, igen czélszerűek karácsonyi és ujévi ajándéknak.	Nagy választék: töltött csokoládé- rudakban és süteményekben.
	Suchard és Fürth- csokoládé.		

Legpontosabb kiszolgálás. — Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

1184 6.6

10419. tkvi. sz. 1901.

1227-1.1

Árverési hirdetés.

A törökbecsei kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagybecskereki kir. ügyészség által képviselt kir. kincstár végrehajthatónak Dimitrievits Laza beodrai lakos végrehajtást szenvedő elleni 30 kor. és 6 kor. pénz büntetés iránti végrehajtási ügyében, nemkülönben Bischitz Salamon és fia budapesti cég 300 kor., 177 kor. 60 fill. és 3036 kor., a török becei néptakarékpénztár és előlepszövetkezet 900 kor. és 800 kor., Heumann Mór 183 kor. 24 fillér, 200 kor., 2000 kor. és 50 kor. 50 fillér; az adamoholi hitelintézet javára 150 kor., 3850 kor., 1000 kor. és 1150 kor.; a törökbecsei takarékpénztár javára 460 kor., Jovanov Verő javára 69 korona 90 fill., Kadelsburger L cég javára 16 kor. 10 fill., a kisbirtokosok országos földhitelintézete javára 300 kor. és Schlesinger és Polákovits cég javára 500 kor. és jár erejéig bekebelezett követelések behajtása végett is a Garai Izsó törökbecsei lakos által beadott utóajánlat folytán a területén levő Beodra község határában fekvő következő ingatlanok:

1. A beodrai 296. sz. tjkvben A. I. 8—12 sorsz. alatt felvett 2144/a, 2.45/a, 2237/a, 2389/a és 2627/a hr. szám alatt felvett 4 hold 800 □-öl ingatlanok 560 korona utóajánlati árban (kikiáltási ára 1390 korona volt.)

2. A beodrai 417. számú tjkvben A. I. 3—8. sorszám alatt felvett 1623/b, 1884/b, 1885/b, 2716/b, 1420/b/3. és 1420/b/4. hr. szám alatt felvett 7 hold 276 □-öl szántó 700 korona utóajánlati árban (a kikiáltási ára 2308 korona volt) 1902. évi január hó 20-ik napján délelőtt 10 órákor Beodra község-házában árverés alá fognak bocsájtani és az utóajánlati áron alul nem fognak eladatni, megjegyeztetvén, hogy az árverés napjától fogva az überlandialis (maradvány) földek után lejárandó váltság-tartozás a vevőt fogja terhelni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbiróság tkvi irattárában és Beodra község előjáróságánál megtekinthetők.

Törökbecsén, a kir. járásbiróság mint tkvi hatóság, 1901. évi dec. hó 12-én.

Szabó,
kir. aljárásbiró.

Két szoba, konyha és a szükséges mellékhelyiségekből álló

lakás

azonnal kiadó (1055-x.49)

Zápolya-utca 1. szám alatt.

Divatáru-kereskedés

Nagyválasztéku raktár
harisnyák, keztyűk, Jäger-
ingek, pamutok, férfi-
ingek, nyakkendők,

női kalapok

és
leány-lejtkötőkben.

Pontos kiszolgálás.
Minden a szakmába vágó áruk a
legolcsóbb árak mellett.

Tisztelettel 1213-105

Jonasz Bertalan

Nagybecskerek, Hunyady-utca.

ÜZLET-MEGNYITÁS.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy Broschko ur vendéglőjének a vezetését a mai napon átvettem.

Naponta friss csapolású kőbányai sör; villás-reggeli; tisztán kezelt borok.

Pontos, jó kiszolgálás biztosított.

Abonensek elfogadtatnak a lehető legolcsóbb árak mellett.

Kérve a n. é. közönség becses párt fogását, maradtam kiváló tisztelettel

1229-31

Barna Antal,

üzletvezető.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, akik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodatorvosság, mely megmentett ezeket, akik fiatalkori kihágások folytán nem bajokban, szifiszben, valamint elvesztett férfieőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, akik a fiatalkori kihágásokból származó nem bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, ahol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institute-nak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érte bárhol, magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni.

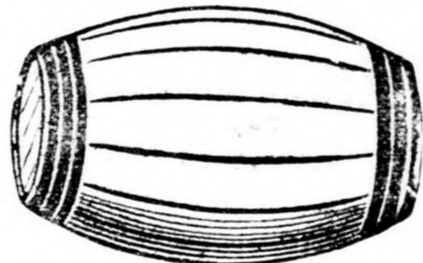
A levelet így kell címezni:

State Medical Institute, 16

Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.

A levelek mindig bérmentesítendőek.

T. CZ. A karácsonyi és ujévi ünnepek alkalmából a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom m. p. -inczemet.

Állandóan raktáron tartom a következő borokat:

Hegyi siller	literje	32 kr.
Valódi magyaradi	"	36 "
Kitünő mensesi siller	"	40 "
O-Magyaradi	"	40 "
Győri fahér	"	45 "
Mensesi bikavér	"	80 "

Fentiekon kívül különféle pezsgőket is tartok raktáron.

Egyidejűleg különös figyelembe ajánlom az általánosan kitünőnek ismert temesvári Palaczk- és hordó-sörömet. Naponta friss töltés.

Ismét eladók megfelelő árendményben részesülnek.

• • • Kívánatra a bort, valamint a sört is házhoz szállítatom. • • •
A t. közönség szives pártfogását kéri tisztelettel

PÓTI FERENCZ,

bor- és sörkereskedés,
Nagybecskerek, Eötvös-utca 5. Régi posta-épület átellenében.

Telefon 105. sz.

1186-44

Elsőrendű tűzifa.

Valódi porosz SZALON-KÖSZÉN
a Wildenstelnsegen-Richterhof-féle bányákból.

Legjobb LÉGSZESZ-KOAKS.

Legjobb faszén.

Kaphatók:

KURLÄNDER IMRE

fakereskedőnél 1010-50.32

a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 89. sz.

Továbbá a fatelepen, Korona-utca 585/11. — Telefon 35. sz.